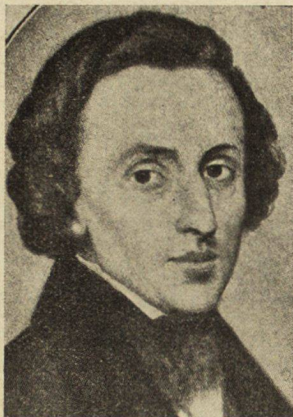

зикантъ—ученикъ на Томашекъ, а по-късно на директора на музикалното училище въ Варшава Йозефъ Лайснеръ, който насочва Ш. към полската народна музика, и по такъв начинъ изиграва една голѣма

Фредерикъ Шопенъ

роля за творчеството му. Още като малко момче, Ш. се заслужавалъ въ полскитъ народни пѣсни и танци, и ги записвалъ. За пръвъ пѣтъ се явява той публично, като пианистъ, на деветъ годишна възраст, а следъ свършването на гимназията—следъ десетъ години—вече като завършенъ виртуозъ—и компонистъ съ необикновена надареностъ. 1829 Ш. отива въ Виена, дето концертира съ сензационенъ успѣхъ, а следъ това се отправя за Парижъ. Неговата нѣжна и изящна природа, и голѣмото му изкуство му даватъ достъпъ въ кръговетъ на най-висшата парижка духовна аристокрация. Тамъ по това време сж се били събрали всички голѣми, не само музикални, но и отъ другитъ изкуства, личности: Листъ, Берлиозъ, Майерберъ, Хайне, Балзакъ и др.—срѣда, която оказва мощно влияние на художественото оформяване на неговата личностъ. Това е било времето на романтическата революция. Все

повече и повече е расла славата на Ш. като виртуозъ, компонистъ и учителъ, но скоро признацитъ на гръдно заболяване започватъ да го измжчватъ. Любовта къмъ писателката Жоржъ Зандъ, между това, сжщо е расла съ все повече и повече увеличаваща се страсть. Тя се грижи за него, придружава го презъ време на пребиванието му въ Майорика—за да се лѣкува. Следъ като настѣпва едно привидно подобрене въ здравето му, Ш. предприема концертно пътуване въ Англия и Шотландия. Завърналъ се въ Парижъ, въ още по-тежко положение, на следната есенъ умира самотенъ (Ж. Зандъ го изоставила въ последно време), като по негово желание бива изпълненъ на погребалната служба Моцартовия реквиемъ—съ което сѣкашъ Ш. е искалъ да изтъкне родството си, по творческа и артистическа природа, съ безсмъртния класикъ. Никой компонистъ не е ималъ пианото за толкова присжщъ на себе си инструментъ като Ш.; той е истинския пѣвецъ, бардъ на този инструментъ, и никакъ не е чудно тогава, че всичкото си творческо вдъхновение е отдавалъ на него. Като Моцарта, чувствената еротика лежи дълбоко въ артистичната природа на Ш., намираща отражение и въ неговитъ творби. По край този, основенъ елементъ въ композициитъ му, които стоятъ подъ знака на романтическото музикално чувство, намиратъ изразъ най-разнообразни настроения: меланхолия, демонична страсть, лирика, фантастика, изящество, тържественостъ, драматика, достигаща до трагика, хумористика, насмѣшливостъ—всичко това, дадено съ едно рѣдко техническо свършенство и изящество на формата, която, вмѣсто строгата класическа—взема вида повече на фантазия. Цѣлостното клавирно творчество на Ш. носи белега на полското народно звуко-творчество; върху основата на народнитъ пѣсни и танци той изгражда мелодията и ритъма на своитъ клавирни поезии. И тамъ, дето той е привидно независимъ отъ тѣхъ—пакъ е обاغренъ отъ национално настроение. Полонезитъ и мазуркитъ на Ш. сж високо облагородени полски танци—до степенъта на една идеализирана танцова музика, която,